

Sarah Abildskovs 1. maj-tale

Taler

Sarah Abildskov
Næstforperson, Rød-Grøn
Ungdom

Dato

1. maj 2024

Sted

Enhedslistens scene,
Fælledparken, København

1 Glædelig 1. maj! Jeg ved, I har lyttet til mange taler efterhånden, og at I nok også har smagt på mere end en fadøl i løbet af dagen. Jeg håber, I vil lytte til min tale alligevel, for jeg har altså gjort mig ret umage med den.

5

“**Hvad husker du bedst fra din tid som ungarbejder?**” I de her dage laver Danmarks Socialdemokratiske Ungdom en kampagne for at få flere unge til at tage et fritidsjob. Og det er da også en meget fin idé, det der med fritidsjob. Jeg kan personligt ikke blive forarget over, at nogle unge skipper lektierne for at tage på arbejde – faktisk vil jeg kun opfordre flere til at gøre det, for det, man lærer på arbejdsmarkedet, er nogle gange vigtigere end det, man lærer i skolen. Men der er en ting, der for os i Rød-Grøn Ungdom er langt vigtigere end at flere tager et fritidsjob, og det er, at **de unge**, der **tager** et fritidsjob, har ordentlige rettigheder og værdige arbejdsvilkår.

15

For mens jeg swiper igennem de unge socialdemokraters Instagram-stories, der på stribe fortæller om de **fedeste** år i deres liv nede i supermarkedet, og som **troligt** romantiserer det at være ung på arbejdsmarkedet, så tænker jeg tilbage på min egen tid som ungarbejder. Fra købmanden på Fejø til madboderne i Tivoli her i København, er det ikke stoltheden, ansvaret og den økonomiske frihed, jeg husker bedst. Det, jeg husker bedst, er **sexchikanen, de ubetalte prøvegatter og chefer, hvis respons til en nervøs sygemelding var: “Hvor syg er du? Kan du stå?”**

25

Alt sammen erfaringer, jeg helt ærligt godt kunne have været foruden. Og det værste ved dårlige arbejdsforhold er, at det altid rammer **én** specifik gruppe: Dem, der ikke har **råd** til at **sigte op**.

Voksne mænd, der udnytter unge kvinder og chefer, der forskelsbehandler og udnytter deres medarbejdere, hører ikke kun de yngste til. Mobning og krænkelser følger med ind i det voksne arbejdsliv. I år har 3F kunnet fortælle flere historier om unge, kvindelige lærlinge som fx tømrerlærningen Sofie, der på sin læreplads blev chikaneret af de mandlige kolleger, der **satte hende på plads** og fortalte hende, at “**piger bare skal have pik og skrælle kartofler**”. Tømrermesteren kunne ikke være mere ligeglad – hans konklusion på sagen blev, at virksomheden i hvert fald **aldrig** skulle have en **pige** som lærling igen.

3F har også kunnet berette, hvor svært det er at være minoritetsdansker på arbejdsmarkedet. Selvom hele samfundet **skriger** på flere faglærte, kunne struktørlærningen Nirmal fra EUC Sjælland som den eneste i sin klasse ikke finde en læreplads, selvom han fik **bedre** karakterer end **alle** sine hvide klassekammerater. Og da 3F sendte to journalister undercover for at teste lærestederne, blev det tydeligt som en refleksvest på en byggeplads: De fiktive lærlinge, Martin og Mohammed, der var **lige** gamle, havde **samme** uddannelsesbaggrund, gik på **samme** skole og sendte ansøgningen til boligigiganten Jeudan med **to timers mellemrum**, fik **helt** forskellig respons. Mohammed fik at vide, at der ikke var flere lærepladser hos Jeudan. Martin blev ringet op **tre** gange og blev indkaldt til et møde via Google Calendar. **Nej tak** til Mohammed.

Om det gælder ungarbejdere som **mig**, der blev udsat for seksuel vold af sine overordnede, om det gælder **kvinder** som Sofie, der bliver kaldt “**kælling**” og “**sæk**” af sine mandlige kolleger, eller om det gælder folk som Nirmal, der ikke kunne få en læreplads, fordi **virksomhederne** ikke vil have **brune** lærlinge, så skal vi som arbejdere have deres ryg.

Vi skal gøre op med diskrimination på arbejdspladserne.

60

Det er et fælles ansvar.

Det er et solidaritetsprojekt.

Og det handler ikke kun om den enkeltes ve, vel og værdighed i arbejdslivet. Det handler om vores **samfund**. Vores **fælles fremtid**. Vi har brug for, at mennesker har **lyst** til at bidrage til fællesskabet. Det er nødvendigt, hvis vi vil redde vores velfærdssamfund og sætte en stopper for klimakrisen. Og det **skal**

70 vi. For her i Danmark koster klimanølet os allerede dyrt, og det syge
velfærdssystem koster allerede menneskeliv. Og **fuldstændig** ligesom med
dårlige arbejdsforhold, så går begge dele mindst ud over dem, der har **rigeligt** og
mest ud over dem, der har mindst.

75 Når lønnen og arbejdsforholdene i det offentlige er tynde som hospitalsdyner,
massedflygter sygeplejersker, portører og SOSU-assistenten, forståeligt nok, over i
det private. Vi ser dem sjældent igen, det bliver sværere at rekruttere nye
velfærdsarbejdere, og dem, der har **flere komplikationer end**
sygeforsikringer, efterlades til liv i smerte og tidlig død.

80 Når regeringen hellere vil give landbruget **kunstigt åndedræt til de segner**
end de vil tilbyde **grøn omskoling og jobgaranti**, lader de vandet løbe selvom
karret for længe er fyldt og efterlader særligt faglærte og ufaglærte arbejdere i
stor usikkerhed omkring deres jobsituation. Vi skal ikke tolerere nogen af
85 delene. Vi skal i stedet rykke tættere sammen og kæmpe for **røde rettigheder i**
en grøn fremtid. Og **dét** kræver også en styrket solidaritet arbejderne imellem.

For vi kan alle sammen blive enige om, at vi har brug for, at flere tager en
velfærdsuddannelse. Vi kan også alle sammen blive enige om, at vi har brug for
90 flere faglærte, hvis vi skal skabe den grønne omstilling. Men vi **kan** ikke bebrejde
nogen for at holde sig væk fra fag, hvor de ved, de vil blive **set ned på**.

Vi kan ikke bebrejde kvinder for at holde sig væk fra fabrikkerne, når de **ved**, at
95 der hænger porno i omklædningsrummet. Vi kan ikke bebrejde mænd for at
holde sig væk fra børnehaverne og sygehusene, når samfundet **som helhed** ser
ned på mænd, der påtager sig omsorgsarbejde. Vi kan ikke bebrejde
minoritetsetniske danskere, der siger SOSU-jobbet op, fordi **årtiers hetz** mod
en hel befolkningsgruppe har gjort det **helt ok**, at de mennesker, vores SOSU-
100 assistenter forsøger at hjælpe og pleje skælder dem ud for at eksistere og smider
dem ud af deres hjem. Og vi kan ikke bebrejde unge for ikke at ville tage et
fritidsjob, hvor de får serveret **dårlige vilkår og chikane** for **60 kroner i**
timen.

105

Vi har øvet os i at organisere os og kræve overenskomster i mange, mange år. Det
skal vi blive ved med. I kampen om bedre løn, ret til barsel og mere ferie ved vi

110 godt, vi skal stå sammen mod de rigeste og kræve vores værd. Nu skal vi øve os i
at skabe et mere **sammentømret** arbejdsmarked, hvor vi passer på hinanden.
For ligesom med vores overenskomster, så kan vi ikke **regne** med, at
overklassens venner i regeringen har vores ryg. Vi kan **heller** ikke **regne**
med, at **direktørerne** og **cheferne** har vores ryg. Men vi **kan** have **hinandens**
115 ryg – og det **skal** vi kunne **regne** med. Unge som gamle. Nye danskere som
dem, der har været her længe. Kvinder, mænd og alt derimellem. Vi **fortjener**
værdige arbejdsliv. Vi **fortjener** at være en del af **fællesskabet**.

På denne 1. maj vil jeg minde jer om at passe på alle jeres kolleger og kæmpe for
120 **hinandens rettigheder** og **ligeværd** på arbejdsmarkedet. For selvom vi har
fejret 1. maj i mere end 100 år, er der ikke blevet mindre at kæmpe for. **Vi har**
stadig en verden at vinde. Rigtig god kampdag!

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

125

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

1. maj-tale

130

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/sarah-abildskovs-1-maj-tale-2024>

135

140

145